

SKREDULYKKE GYVATNET I ROGALAND, SØNDAG 16. JANUAR 2011

Rapport skrevet av: Kjetil Brattlien NGI . Kontroll internt NGI: Frode Sandersen.

Det bemerkes at NGI ikke var på ulykkestedet og denne rapporten er hovedsakelig basert på info fra andre.

Ulykkesoppsummering:

En brøytebilsjåfør på 36 år omkom da han ble tatt av et sørpeskred på FV 42 ved Gyavatnet ca. 50 km sørøst for Stavanger. Sørpeskred er en type snøskred som hovedsakelig består av en blanding av snø og vann. Mannen var alene i brøytebilen da den ble truffet av skredet og ført ut i det 160 m dype Gyavatnet. Mannen ble meldt savnet på kvelden, og leteaksjon ble iverksatt. Mannen ble lokalisert inne i brøytebilen 4 dager senere.

Det er antatt å ha vært skredfare 4-stor da ulykken skjedde.

Redningsoppsummering:

Skredet traff veien ved omtrent ved koordinat UTM32N N6496855 E343619. Det er ukjent når skredet løsnet.

Det ble iverksatt en leteaksjon i 20-tiden om kvelden med politiet og representanter for Vegvesenet. Etter hvert kom Sea King helikopter og brannbil med dykkere. Aksjonen ble avsluttet etter kort tid pga stor skredfare. Søket startet opp igjen dagen etter at å ha vurdert skredfaren. Brøytebilen med mannen inni ble lokalisert med ROV på ca. 10 m vanddyp torsdag 20. januar. Dagen etter ble bilen med mannen tatt opp av vannet.

Været før og under hendelsen:

Det var mildvær og kraftig regnvær da ulykken skjedde. Ved ulykkestedet ligger veien ca. 175 moh, mens fjellsiden over går opp til ca. 675 moh. Skredet løsnet trolig over kote 600, og været i hele dette høydenivået er vesentlig for hendelsen.

Målestasjon på Eik i Hove (65 moh) ligger ca. 14 km fra ulykkestedet. Der var det ca. +5 grader da ulykken skjedde, mens det var noen kuldegrader dagene før. Da ulykken skjedde var det følgende nedbørsverdier; 1-døggnedbør 20 mm, 2-døggnedbør 73 mm og 3-døggnedbør 82 mm. Stasjonen hadde ca. 40 cm snødybde da ulykken skjedde.

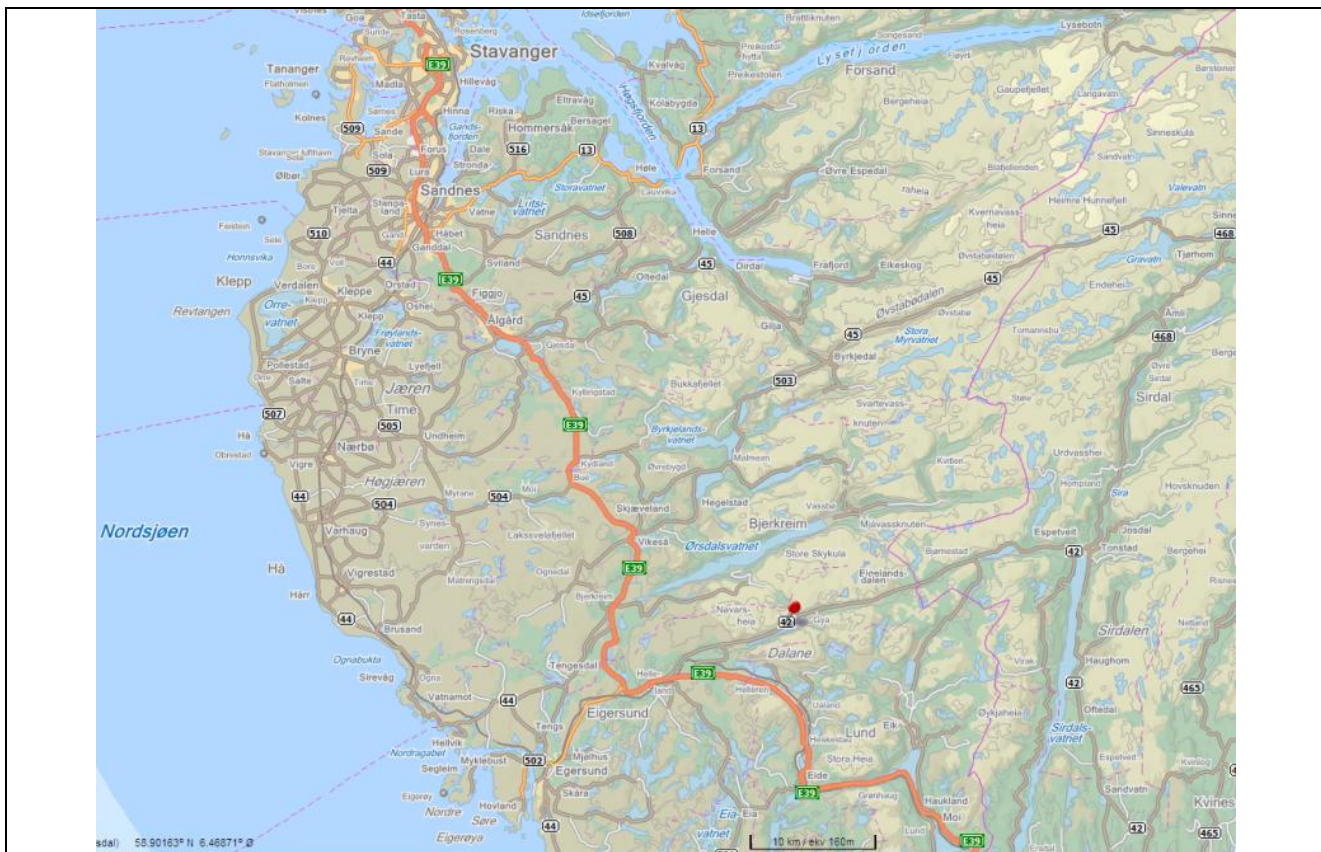
Målestasjonen ved Sinnes (560 moh) ligger ca. 50 km fra ulykkestedet. Der var det ca. +2 grader da ulykken skjedde, mens det var noen kuldegrader dagene før. Da ulykken skjedde var det følgende nedbørsverdier; 1-døggnedbør 23 mm, 2-døggnedbør 42 mm og 3-døggnedbør 50 mm. Stasjonen hadde ca. 80 cm snødybde da ulykken skjedde.

Forvinteren var kald og nedbørsfattig. Stasjonen på Eik hadde i november 63 % av normal nedbør og ca. 4 grader kaldere enn normalt, mens i desember var det kun 25 % av normalnedbøren og hele 8 grader kaldere enn normalt. Dette skapte uvanlige snøforhold og dette antas å ha vært medvirkende årsak til ulykken.

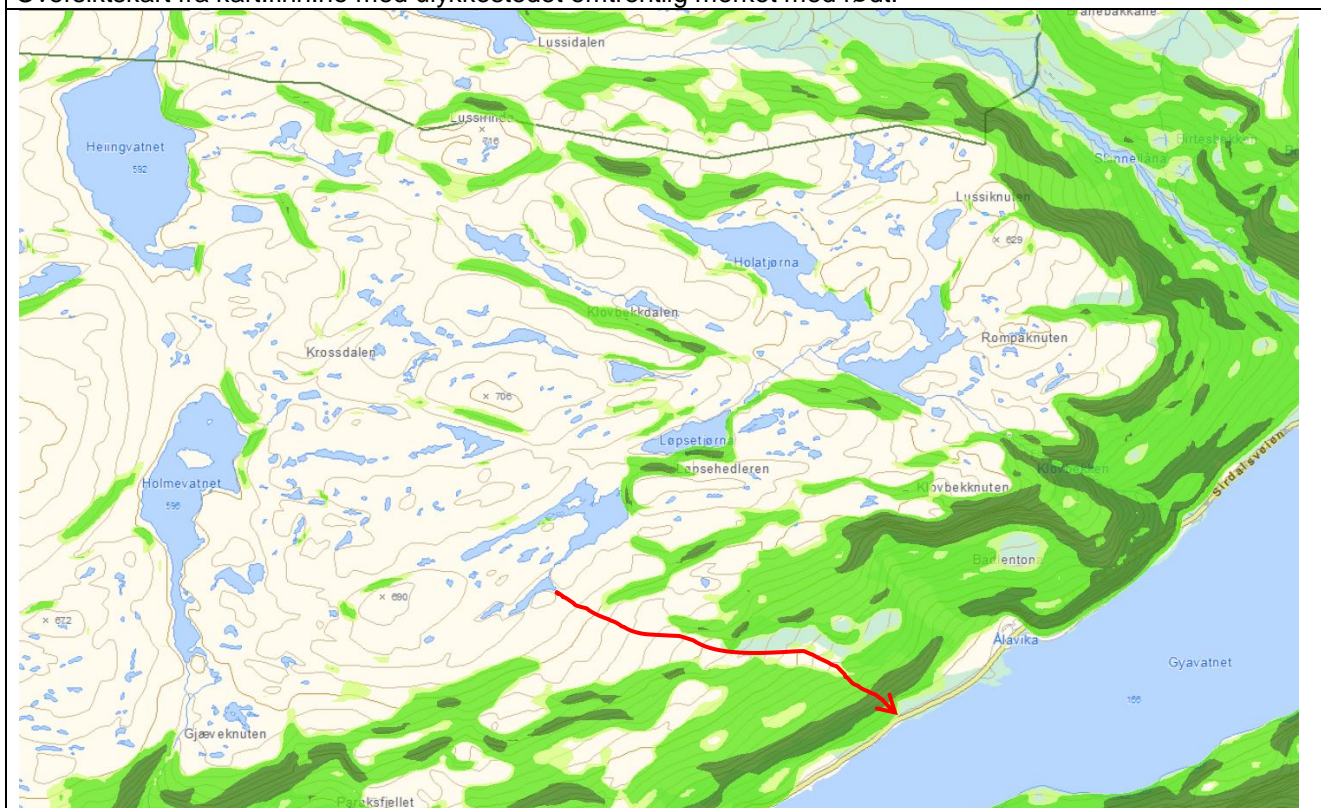
Fakta om skredet, terrenget og snøforholdene:

Skredet antas å ha startet i den flateren deler av fjellsiden mer enn 400 høydemeter over veien. Her er det flere mindre vann og bekker hvor sørpeskred kan utløses. Den bratte delen av fjellsiden er 30-45 grader bratt de fleste steder, men det er også noen brattere partier.

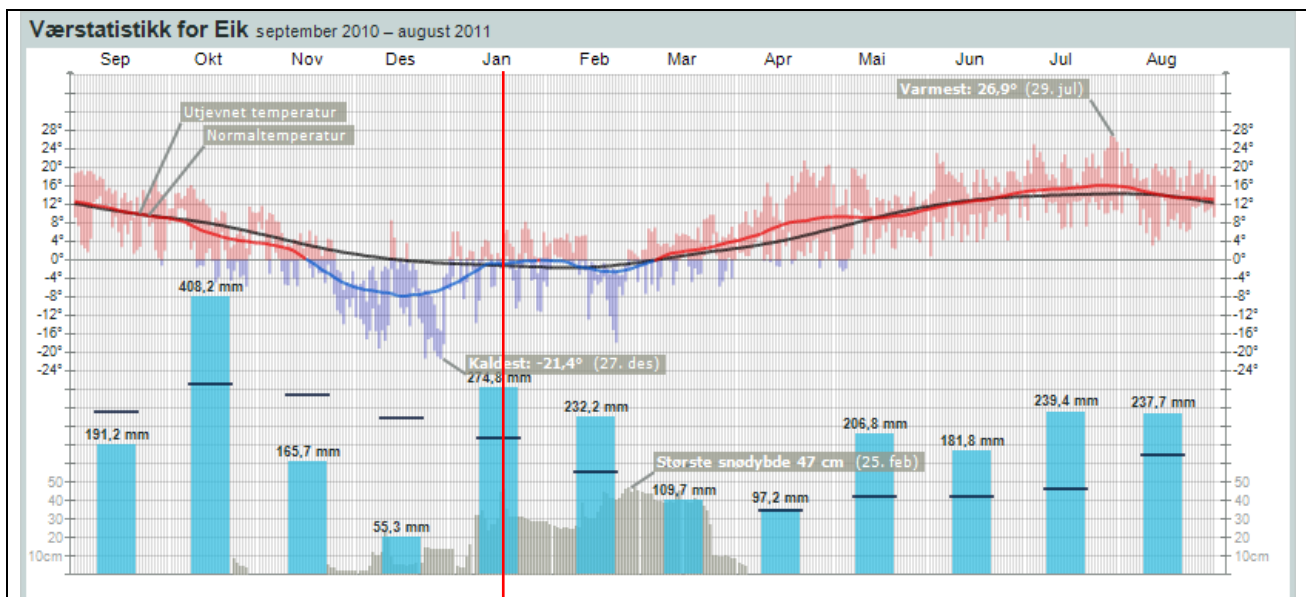
Det var mildvær og regn som var hovedårsak til at skredet løsnet. En medvirkende årsak til skredet kan ha vært den kalde forvinteren med dannelse av begerkrystaller ned mot bakken. Begerkrystaller har mye hulrom og liten fasthet som gjør at det kan samle seg mye vann i snødekket før det tilslutt blir helt vannmettet og brister slik at sørpeskredet utløses.

Oversiktskart fra kart.finn.no med ulykkestedet omtrentlig merket med rødt.

Det er store flater med mange vann på toppen av den bratte fjellsiden. NGIs kartprogram viser terrenghelning 27-30 grader (lys grønt), 30-45 grader (grønt) og >45 grader (mørk grønt). Ulykkeskredet antas å ha omtrentlig fulgt rød pil.

Værstatistikk for Eik målestasjon (65 moh) som ligger 14 km fra ulykkesstedet. Det var en uvanlig kald og nedbørsfattig forvinter. Ved ulykken var det mye nedbør og kraftig temperaturstigning. Graf fra www.yr.no.

Fra ulykkesstedet sommeren 2011. Foto: Kjetil Brattlien, NGI.